

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI
NR NK-N.4131.122.5.2023.GD1

Wrocław, 26 lipca 2023 r.

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIX/365/2023 Rady Gminy Stara Kamienica z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Stara Kamienica na rok szkolny 2023/2024.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 czerwca 2023 r., działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.), Rada Gminy Stara Kamienica podjęła uchwałę Nr LIX/365/2023 w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Stara Kamienica na rok szkolny 2023/2024.

Uchwałę doręczono Wojewodzie Dolnośląskiemu za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) w dniu 21 lipca 2023 r.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził jej podjęcie z istotnym naruszeniem art. 39a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.), w związku z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), polegającym na podjęciu uchwały bez podstawy prawnej.

Mocą przedmiotowej uchwały Rada Gminy Stara Kamienica, powołując się w podstawie prawnej podejmowanej uchwały na art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, określiła średnią cenę jednostki paliwa w Gminie Stara Kamienica, w roku szkolnym 2023/2024, która stanowić miała w nadchodzącym roku szkolnym podstawę do ustalenia wysokości zwrotu kosztów jednorazowego przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców do szkół i placówek.

Organ nadzoru zauważa, że na mocy ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2089), która weszła w życie 27 października 2022 r., dokonano nowelizacji ustawy Prawo oświatowe w zakresie brzmienia art. 39a tej ustawy. Wskutek dokonanej nowelizacji zmianie uległy zasady zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów niepełnosprawnych oraz rodziców do szkół i placówek.

Na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów rada gminy, w drodze uchwały, ustalała na każdy rok szkolny średnią cenę jednostki paliwa w gminie, uwzględniając ceny jednostki paliwa w gminie. Zwrot kosztów przewozu następował na podstawie umowy zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, a wysokość zwrotu kosztów jednorazowego przewozu wyliczana była w oparciu o wzór ustalony w art. 39a ust. 2 ustawy Prawo oświatowe.

Od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, zwrot kosztów przewozu dokonywany jest w oparciu o ustaloną przez radę gminy stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 39a ust. 3 ustawy Prawo oświatowe stawkę za 1 kilometr przebiegu pojazdu określa rada gminy, w drodze uchwały, przy czym stawka ta nie może być niższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2201). Zwrot kosztów nadal następuje na podstawie umowy zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, przy czym, zgodnie z art. 3 ustawy nowelizującej, strony tej umowy zobowiązane były do dostosowania postanowień umowy do nowo obowiązujących przepisów w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy nowelizującej, a więc do dnia 26 grudnia 2023 r.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że od dnia 27 października 2022 r. Rada Gminy nie posiada kompetencji do podjęcia uchwały w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w Gminie Stara Kamienica w roku szkolnym 2023/2024. Po pierwsze, brak jest podstawy prawnej umożliwiającej podjęcie takiej uchwały. Po drugie, w oparciu o tę wartość, tj. średnią cenę jednostki paliwa w gminie, nie jest możliwe wyliczenie zwrotu kosztów jednorazowego przewozu z uwzględnieniem wzoru określonego w ustawie.

Organ nadzoru zwraca uwagę, że organy władzy publicznej, do których zaliczane są również organy jednostek samorządu terytorialnego, działają na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Z konstytucyjnej zasady praworządności wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Oznacza to, że każde działanie organu władzy publicznej musi znajdować uzasadnienie w przepisie aktu prawnego wyższego rzędu. Do istotnych naruszeń, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencję do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego - przez wadliwą ich wykładnię - oraz przepisów regulujących procedurę podejmowania uchwał.

Skutkiem powyższego organ nadzoru uznał, że podjęcie przez organ stanowiący gminy uchwały w sprawie określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie stanowi działanie nie mające oparcia w przepisach powszechnie obowiązującego prawa i jako takie należy uznać za naruszające prawo w sposób istotny.

Mając na uwadze powyższe należało orzec jak w sentencji.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego, w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Wojewoda Dolnośląski

Jarosław Obremski